PROTOCOL KERKELIJK LEVEN OP ANDERHALVE METER

ROOMS-KATHOLIEKE KERK NEDERLAND

PER 10 JULI 2020

PROTOCOL *BEDIENAREN*

Dit protocol is bedoeld voor iedereen die een rol heeft in de eredienst. Van u wordt gevraagd deze richtlijnen op te volgen zodat alle aanwezigen waardig en veilig samen kunnen vieren.

Algemeen

Alle maatregelen inzake de anderhalve meter regel, hygiëne - *handen reinigen bij binnenkomst van de kerk, hoesten en niezen in ellenboog, gebruik van papieren zakdoekjes* - en gezondheid - *bij verkoudheidsklachten en/of verhoging thuis blijven*- dienen door alle betrokkenen strikt nageleefd te worden. Degenen die de sacramenten celebreren of gebedsvieringen leiden doen dat op eigen risico.

RELIGIEUZE GEMEENSCHAPPEN

Bezoekende bedienaren voor liturgie moeten vooraf bevraagd worden op hun gezondheid. Daarnaast dienen zij gewezen te worden op hun verantwoordelijkheid van hun eigen gezondheid en de gezondheid van anderen.

Liturgieviering

HYGIËNE

- De bedienaren wassen voor aanvang en na afloop van de viering hun handen met desinfecterende zeep.
- De koster wast vóór de viering de handen en legt de hosties op de communie-schaal c.q. ciborie klaar.
- De hostiesschaal blijft afgedekt.
- Het sprenkelen van gewijd water door de priester over de gelovigen dient achterwege gelaten te worden.
- De reverentie van het altaar gebeurt zonder aanraking.
- Bij het kruisteken wordt het lichaam niet aangeraakt.
- De intredeprocessie bij een viering en de processie aan het einde van de viering wordt zo kort mogelijk gehouden met inachtneming van de anderhalve meter regel.

DIENST VAN HET WOORD

- Bij het drievoudig kruisteken vóór het evangelie wordt het lichaam niet aangeraakt.
- Het aanreiken van het wierookvat is kort en er dient niet bij te worden gesproken.

DIENST VAN HET ALTAAR

- De bewieroking van het altaar dient alleen door de priester gedaan te worden.
- Bij aanwezigheid van een diaken staat deze minimaal anderhalve meter schuin achter de priester.
- De priester bedient zelf de palla en het altaarmissaal.
- Tijdens de consecratie staan pateen en kelk in het midden en ciborie c.q. hostieschaal op afstand naar rechts. De priester buigt voorover en spreekt naar beneden.
- Bij concelebratie dient er voor elke concelebrant een eigen kelk te zijn en een eigen pateen/hostieschaal.
- De hostieschalen dienen evenals de kelk buiten de consecratie en het communiceren met een palla of een kleedje (als de palla te klein is voor een hostieschaal) te worden bedekt.
- Elke concelebrant purificeert de eigen kelk en pateen/hostieschaal.

H. COMMUNIE

- De handwassing voor en na de communie moet gebeuren met schoon water, eventueel zeep.
- De kelk kan slechts door één persoon gebruikt worden.

UITREIKING

- Gebruik een daarvoor bestemd schepje (of passend pincet).
- Gebruik een hoestscherm tussen de bedienaar van de H. Communie en de communicant. Onder het hoestscherm wordt de H. Hostie met schepje of pincet op de hand van de communicant gelegd.
- Wie de H. Hostie niet met de hand wil aanraken, kan een eigen 'corporale' meebrengen en daarop de H. Hostie ontvangen en naar de mond brengen.
- Van tong-communie moet worden afgezien.
- Van kelk-communie moet worden afgezien.

Een reserve schepje of pincet moet bij de hand zijn, voor wanneer schepje of pincet de hand van de communicant heeft aangeraakt.
Een hoestscherm kan eventueel zelf gemaakt worden.

RELIGIEUZE GEMEENSCHAPPEN

- Na de eucharistieviering kan de overste de ciborie uit het tabernakel halen en de H. Communie uitreiken.
    - Vervolgens kan hij/zij de H. Communie ontvangen van een medezuster/broeder.
    - De religieuze gemeenschappen maken zelf de afweging i.v.m. kwetsbaarheid medezusters/broeders de H. Communie tijdens de viering uit te reiken door de celebrant of na de viering door de overste.

SACRAMENT VAN BOETE EN VERZOENING (BIECHT)

- U kunt geen biecht horen in een biechtstoel. Er kan gekozen worden voor een biecht in een goed te ventileren ruimte waar de priester en de biechteling minstens anderhalve meter van elkaar kunnen zitten.

DOOPSEL

- De toediening van het doopsel is mogelijk mits de regels van het maximum aantal aanwezigen, hygiëne en gezondheid volledig en de regel van anderhalve meter zoveel mogelijk worden nageleefd. De enige uitzondering op de regel van anderhalve meter geldt op sommige momenten voor de bedienaar.
- De uitzonderingsmomenten waarop het tijdens de toediening van het doopsel voor de bedienaar niet mogelijk is om anderhalve meter afstand tot de dopeling te houden, moeten zo kort mogelijk worden gehouden. Er dient ook dan zoveel afstand als mogelijk is te worden bewaard. De rituele contactmomenten (aanrakingen) dienen tot een minimum te worden beperkt. Zo kan de handoplegging geschieden door de handen boven het hoofd van de dopeling te houden.
- Voor het dopen heeft het de voorkeur een doopschelp te gebruiken (deze kan verlengd worden). Ook kan een doopstok worden gebruikt.
- Als doopwater dient bij elke doop vers water te worden gewijd.
- Voor de zalving kunnen watten of een ‘virgula’ (wattenstaafje) worden gebruikt.

EERSTE COMMUNIE

- De viering en uitreiking van de Eerste H. Communie is mogelijk mits alle regels van het maximum aantal aanwezigen, hygiëne, gezondheid en de anderhalve meter worden nageleefd.
- Tevens moeten de algemene regels van dit protocol met betrekking tot de uitreiking van de H. Communie worden nageleefd.

VORMSEL

- De toediening van het vormsel is mogelijk mits de regels van het maximum aantal aanwezigen, hygiëne en gezondheid volledig en de regel van anderhalve meter zoveel mogelijk worden nageleefd. De enige uitzondering op de regel van anderhalve meter geldt op sommige momenten voor de bedienaar.
- De uitzonderingsmomenten waarop het tijdens de toediening van het vormsel voor de bedienaar niet mogelijk is om anderhalve meter afstand tot de vormeling te houden, moeten zo kort mogelijk worden gehouden.

- Er dient ook dan zoveel afstand als mogelijk is te worden bewaard. Dit kan worden bevorderd doordat de vormeling geknield is op een bidstoel, waardoor er meer afstand is tussen de gezichten van bedienaar en vormeling. De rituele contactmomenten (aanrakingen) dienen tot een minimum te worden beperkt. De vredeswens na de zalving gebeurt niet door het geven van een hand.
- Voor de zalving kunnen watten worden gebruikt.

WIJDING
- Een wijding is mogelijk conform nadere bepalingen die per bisdom door de diocesane bisschop zijn vastgesteld. Deze bepalingen bevatten voorzorgsmaatregelen die passend zijn bij het uitzonderlijke en het specifieke karakter van de wijding en bij de plaats waar en de omstandigheden waaronder de wijding plaatsvindt.

SACRAMENT VAN DE ZIEKEN
- Bij zalving wordt de regel van anderhalve meter zoveel mogelijk in acht genomen.
- Er wordt gebruik gemaakt van een 'virgula' (staafje).

UITVAART
- De kist met de overledene wordt gezegend zonder besprenkeling.

MUZIKALE EN VOCALE MEDEWERKING
- Geen gezangen door gelovigen (volkszang) tijdens de viering
- Een cantor of enkele zangers kunnen zingen mits
    - er tussen elke zanger minimaal 1,5 meter afstand is, bij voorkeur niet achter elkaar, maar in een zigzag formatie;
    - er een goede ventilatie is ;
    - er ten behoeve van eventueel bron- en contactonderzoek door de GGD een presentielijst van de zangers wordt bijgehouden
    - de richtlijnen van het RIVM voor koren en zangensembles en voor ventilatie strikt worden nageleefd;

Bij het begrip 'enkele zangers' wordt geen absoluut maximum genoemd, omdat dit arbitrair is en geen recht doet aan het feit dat plaatselijke omstandigheden met name m.b.t. ventilatie zeer kunnen verschillen.

- De richtlijnen van het RIVM zijn te vinden via:
  https://lci.rivm.nl/koren-zangensembles
  en
  https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/werk/generiek-kader-coronamaatregelen (zie het onderdeel "Extra aandachtspunten voor koren en zangensembles")

- Bij twijfel over ventilatie en luchtstromen in de ruimte raadt het RIVM aan professioneel advies in te winnen.

Andere activiteiten

PASTORAAT EN BEZOEKWERK
- Pastoraat in fysieke nabijheid aan kwetsbare ouderen en aan mensen met verminderde weerstand kan alleen plaatsvinden wanneer er geen risico is op besmetting, uitgezonderd situaties van geestelijke nood.
- De bedienaar kan een persoonlijke afweging maken. Eventueel zorgt hij voor vervangend pastoraat.
- Pastoraat aan kwetsbare gelovigen dient zo veel mogelijk via telefoon (telefooncirkel), per brief (kaartje), e-mail, facetjes, skype of via videobellen te gebeuren.
- Pastoraat aan de overige gelovigen gebeurt bij voorkeur in kerkelijke gebouwen, waar de anderhalve meter regel in acht kan worden genomen.
- Pastoraat in ziekenhuizen en verpleeg- en verzorgingshuizen, en overige instellingen is mogelijk wanneer er daar geen besmettingen zijn.
    - In deze instellingen is er een protocol dat gevolgd dient te worden.

JEUGDWERK

- U dient de leiding van de jeugdwerkgroepen over het protocol te informeren.

DIACONAAL WERK

- Zorg voor maatwerk gericht op oudere gelovigen, eenzame personen, dak- en thuislozen, mensen die in armoede leven, ongedocumenteerden, enz.